

Dosarul nr. 1r-270/2020 (1-18153287-02-1r-21122020)
Judecător: Maria Terteza

DECIZIE
În numele Legii

26 mai 2021
Chișinău

mun.

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței, judecător:

Oxana Robu

Judecători:

Marcel Juganari și Silvia Gîrbu

Cu participarea

Procurorului:

Oleg Popov

Avocatului:

Svetlana Olari

A examinat în ședință publică în ordine de recurs, recursurile declarate de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura Anticorupție, Vladislav Bobrov și de inculpatul Gavrilița ***** împotriva sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 11 septembrie 2020 în cauza penală de învinuire a lui **Gavrilița ******* în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (4) Cod Penal al RM,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

Judecarea cauzei penale în prima instanță de la 08.05.2018 – 11.09.2020;

Judecarea recursului la Curtea de Apel Chișinău de la 21.12.2020 – 26.05.2021;

Procedura citării a fost legal executată.

Procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Oleg Popov a solicitat admiterea recursului declarat de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura Anticorupție, Vladislav Bobrov împotriva sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 11 septembrie 2020 și respingerea recursului declarat de inculpatul Gavrilița ***** împotriva sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 11 septembrie 2020, ca fiind nefondat.

Avocatul Svetlana Olari și inculpatul Gavrilița ***** au solicitat admiterea recursului în sensul declarat împotriva sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 11 septembrie 2020 și respingerea recursului declarat de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura Anticorupție, Vladislav Bobrov împotriva sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 11 septembrie 2020, ca fiind nefondat.

Asupra recursurilor declarate de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura Anticorupție, Vladislav Bobrov și de inculpatul Gavrilița ***** împotriva sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 11 septembrie 2020, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 11 septembrie 2020 procesul penal intentat în privința **inculpatului Gavrilița ******* (născut la data de *****, *****) în baza art. 324 alin. (4) Cod Penal al RM a încetat.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, inculpatul Gavrilița *****, a fost învinuit de organul de urmărire penală pentru faptul că, activând în calitate de ofițer de patrulare al companiei escortă și misiuni speciale al INP a IGP, fiind persoană publică, acceptând benevol restricțiile impuse de actele normative, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută aflându-se în serviciu pe traseu ca membru al echipajului de patrulare cu numerele de înmatriculare „*****” la 24 octombrie 2016, aproximativ la orele 4:30, la intersecția bd. Ștefan cel Mare cu str. Sfatul Țării, mun. Chișinău a stopat automobilul de model „Volkswagen Golf 5”, cu numărul de înmatriculare *****, condus de Arseni ***** a.n. *****, care a încălcat regulile de circulație rutieră, deplasându-se contrar indicatoarelor rutiere și fără cuplarea centurii de siguranță.

Tot atunci și tot acolo, Gavrilița ***** a primit personal de la Arseni ***** *****, bani, care nu i se cuvin, în sumă de 500 lei, pe care ultimul la soliciția prin gesturi a lui Gavrilița *****, i-a plasat în torpedoul automobilului echipajului de patrulare cu numerele de înmatriculare „*****”, pentru a îndeplini acțiuni contrar funcțiilor sale și anume pentru a nu întocmi proces-verbal cu privire la contravenție pe cazul dat și pentru a nu îl trage la răspunderea prevăzută de lege.

3. *Împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 11 septembrie 2020 a declarat recurs acuzatorul de stat, procuror în Procuratura Anticorupție, Vladislav Bobrov prin care a solicitat admiterea recursului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Gavrilița ***** să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (4) Cod Penal și a înceta procesul penal în privința acestuia din motivul intervenirii termenului de prescripție la atragerea la răspundere penală. În temeiul art. 106 alin. (1), (2) Cod Penal a dispune trecerea forțată și gratuită, în proprietatea statului a sumei de 500 lei din contul inculpatului Gavrilița ***** ca bani folosiți la săvârșirea infracțiunii.*

În motivarea cerințelor sale a invocat următoarele aspecte:

-instanța de judecată greșit a apreciat și a reținut faptul că acțiunile lui Fiodorov Veaceslav și Arseni ***** au avut efectul provocării, iar infracțiunea nu putea fi comisă fără intervenția acestora, circumstanțe care impun încetarea procesului penal pornit în privința inculpatului Gavrilița *****, în temeiul art. 391 alin. (1), pct. 6 Cod de Procedură penală, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii;

-instanța de judecată eronat a ajuns la aprecierea criteriului dacă a existat sau nu o presiune a unor agenți sub acoperire, reprezentanți ai organelor de drept sau a persoanelor care au acționat la instrucțiunea acestora asupra persoanei care a primit mita;

-se reține că asupra acestor condiții Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut faptul că există o provocare atunci când ofițerii implicați - fie membri ai forțelor de securitate, fie persoane acționând în baza instrucțiunilor date de către aceștia - nu se limitează la investigarea activităților infracționale într-o manieră pasivă, ci exercită presiuni asupra persoanei în cauza în sensul determinării către comiterea unei infracțiuni, care în mod normal nu ar fi fost comisă, cu scopul obținerii de probe și acuzații (a se vedea cauzele Texeira de Castro c. Portugaliei, hotărârea din 09 iunie 1988 și Ramanauskas c. Lituaniei, hotărârea din 5 februarie 2008);

-în cazul dat, nici martorul Fiodorov Veaceslav și nici Arseni ***** nu sunt reprezentanți ai organelor de drept și nu au acționat la instrucțiunea acestor reprezentanți, prin urmare nu poate fi vorba de o provocare în sensul prevăzut de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale;

-mai mult ca atât, nici inculpatul Gavrilița *****, nici apărătorul acestuia nu a invocat nici la faza de urmărire penală și nici la faza judecării cauzei că asupra inculpatului să se fi exercitat o provocare;

-instanța nu a luat în considerare că, inculpatul Gavrilița ***** a comis cu intenție o faptă de corupție, cu folosirea și în exercițiul funcției deținute.

3.1. Împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 11 septembrie 2020 a declarat recurs inculpatul Gavrilița *** prin care a solicitat admiterea recursului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Gavrilița ***** învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (4) Cod Penal să fie achitat, pe motiv că, fapta nu întrunește elementele infracțiunii.**

În motivarea cerințelor sale a invocat următoarele aspecte:

-în ședința de judecată și prin sentința recurată, instanța de judecată a constatat cu certitudine faptul că, în situația din speță în acțiunile inculpatului Gavrilița ***** lipsește atât latura obiectivă, cât și latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (4) Cod Penal, or ultimul nu a pretins și nici nu a primit careva sume de bani, suma de 500 lei invocată de către martorul Arseni *****, fiind lăsată în ușa din față a pasagerului automobilului de patrulare fără ca inculpatul să observe sau să cunoască despre aceasta;

-mai mult, nu se poate pretinde precum că, inculpatul Gavrilița ***** nu a întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție ca urmare al oferirii sumei de 500 lei, or, după cum a invocat și martorul Arseni *****, inculpatul intenționa să întocmească un proces-verbal pentru încălcările comise de către martor, însă

acestui i s-a făcut jale odată ce martorul i-a comunicat că, are un copil la întreținere, iar conducerea automobilului este unica sursă de venit, activând în calitate de taximetrist;

-totodată, instanța de judecată a remarcat asupra personalității lui Fiodorov Veaceslav care la fel a avut un rol activ în vederea provocării inculpatului Gavrilița *****, or, organul de urmărire penală a avut obligația să verifice nu numai veridicitatea plângerii depuse de Arseni *****, dar și personalitatea acestuia și a lui Fiodorov Veaceslav (hotărârea Sandu contra Moldovei, 11 februarie 2014, § 35). Conform declarațiilor martorului Arseni *****, a acționat ca urmare a indicațiilor persoanelor de rang înalt, declarații care de altfel nu au fost verificate și luate în considerație la pornirea cauzei penale nominalizate;

-se reține faptul că, până la întreprinderea acțiunilor de provocare de către martorii Fiodorov Veaceslav și Arseni *****, nu a existat nici un indiciu că, inculpatul Gavrilița ***** ar fi fost implicat în vre-o activitate criminală, mai ales de corupție;

-din analiza cumulară a probelor, instanța de judecată corect a constatat că, martorul denunțător Arseni ***** a fost rugat să provoace poliția de patrulare, deoarece în fiecare an la INP se făceau fel de fel de teste, rezultatele urmând a fi înregistrate, or, persoanele indicate în listă încurcau și trebuia să li se ofere mită și să îi dea afară de la lucru, inculpatul Gavrilița ***** a fost încercat de câteva ori, dar oricum refuza să ia mită;

-astfel, martorul denunțător Arseni ***** deplasându-se pentru a ieși din oraș, în sectorul Sculeanca, a efectuat o depășire, a trecut sub semnul interzis pe bd. Ștefan cel Mare, unde era mașina de patrulare;

-una din condițiile impuse martorului a fost ca să fie oprit indiferent sub oricare pretext de către inculpatul Gavrilița *****, urmând să i-a mită, dar să nu întocmească proces;

-fiindu-i solicitate actele la control, martorul Arseni ***** le-a prezentat cu excepția permisului de conducere, deși îl deținea asupra sa;

-instanța de judecată corect a constatat că, încălcarea a fost admisă intenționat, acțiunea constând în deplasarea contrar indicatorului instalat pe porțiunea dată de drum;

-ulterior, martorul Arseni ***** a încercat de vreo cinci, șase ori să-l convingă pe Gavrilița ***** să ia o sumă de bani, și anume cinci sute de lei, deși a fost impus să propună câte 6 000 lei, dar până la final i-a pus în ușa din față dreapta pasager suma de 500 lei;

-din declarațiile martorului Arseni ***** nu se deduce că, inculpatul măcar a văzut că, acesta a pus suma de 500 lei în ușa din față dreapta pasager, acestuia nefiindu-i transmisă suma în mână;

-în consecință, instanța de judecată a relevat faptul că, inculpatul Gavrilița ***** a fost provocat să ia suma de 500 lei, dar și în această situație a refuzat, fără a vedea că, martorul Arseni ***** i-a pus suma de 500 lei în ușa din față dreapta pasager a automobilului de serviciu;

-se reține faptul că Fiodorov Veaceslav singur a decis asupra sumei de 500 lei, care urma a fi transmisă inculpatului, în timp ce ultimul nu a indicat, concretizat sau solicitat direct sau indirect careva mijloace bănești. Fără implicarea martorului Fiodorov Veaceslav, care a organizat provocarea comiterii infracțiunii de corupere, martorul Arseni ***** nu avea intenția de a transmite careva sume bănești sau bunuri inculpatului Gavrilița ***** pentru inacțiunea efectuată în exercitarea funcției sale, iar inculpatul Gavrilița ***** niciodată nu a pretins și nu ar fi acceptat careva sume bănești sau bunuri de la Arseni *****;

-necâtând la cele invocate mai sus, instanța de fond a aplicat prevederile art. 391 alin. (1), pct. 6) Cod de Procedură Penală, sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă: există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală, pe când, conform cursului argumentelor aduse în partea descriptivă a sentinței, instanța urma a dispune asupra achitării inculpatului, or, aceasta a constatat lipsa elementelor infracțiunii;

-mai mult ca atât, în drept instanța de judecată și-a supozat sentința pe prevederile art. 275 pct. 1) Cod de Procedură Penală, adică pe norma care prevede lipsa faptului infracțiunii, de vreme ce în textul dispozitivului sentinței, instanța a constatat lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 324 Cod Penal, dar nu a faptului acesteia;

-constatând că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, instanța de judecată conducându-se de prevederile art. 390 alin. (1), pct. 3) Cod de Procedură Penală, urma să emită o sentință de achitare a persoanei.

4. La judecarea recursului procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Oleg Popov a solicitat admiterea recursului declarat de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura Anticorupție, Vladislav Bobrov împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 11 septembrie 2020 și respingerea recursului declarat de inculpatul Gavrilița ***** împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 11 septembrie 2020, ca fiind nefondat.

4.1. Avocatul Svetlana Olari și inculpatul Gavrilița ***** au solicitat admiterea recursului în sensul declarat împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 11 septembrie 2020 și respingerea recursului declarat de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura Anticorupție, Vladislav Bobrov împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 11 septembrie 2020, ca fiind nefondat.

5. Examinând sentința atacată prin prisma motivelor de recurs formulate, audiind părțile, cercetând materialele cauzei penale, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău consideră necesar de *a admite recursurile declarate de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura Anticorupție, Vladislav Bobrov și de inculpatul Gavrilița ***** împotriva sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 11 septembrie 2020, casând sentința total, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) CPP al RM, cu dispunerea rejudecării cauzei penale de către instanța de fond, în alt complet de judecată, reieșind din următoarele considerațiuni.*

5.1. În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 1) Cod de Procedură Penală, (1) Pot fi atacate cu recurs: 1) sentințele pronunțate de judecătorii privind infracțiunile ușoare pentru săvârșirea cărora legea prevede în exclusivitate pedeapsa nonprivativă de libertate.

Conform art. 448 Cod de Procedură Penală, (1) Judecând recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. (2) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1) pct. 2), lit. c) Cod de Procedură Penală, (1) Judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: 2) admite recursul, casînd hotărîrea, parțial sau integral, și ia una din următoarele soluții: c) dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare.

5.2. Instanța de recurs notează că temeiurile pentru recursul împotriva hotărîrilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul sunt stabilite exhaustiv conform art. 444 Cod procedură penală și urmăresc scopul reparării erorilor de drept comise de instanțele de fond.

Potrivit art. 448 Cod procedură penală, (1) Judecând recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. (2) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Ținînd cont de particularitățile recursului împotriva sentințelor pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, instanța de recurs la judecarea recursului nu poate controla fondul cauzei, ea trebuie să accepte constatarea de fapt stabilită de instanța de fond.

În *cauza Tierce ș.a. versus San Marino, 2000*, Curtea a indicat că instanța de recurs în cazul în care nu este prevăzută calea de atac a apelului, au obligația de a examina o cauză în fapt și în drept și nu pot preceda la o apreciere globală asupra vinovăției sau nevinovăției inculpatului, fără a-l asculta și fără a evalua în mod direct elementele de probă prezentate de părți.

5.3. Conform art. 101 alin. (1) și (4) Cod procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității

și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

În conformitate cu art. 384 alin. (3) Cod procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Conform art. 385 alin. (1), pct. 1)-4) Cod procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

Potrivit art. 394 alin. (1), pct. 1) și 2) Cod procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe.

5.4. Instanța de recurs reține că, prin rechizitoriu, inculpatului Gavrilița ***** i s-a incriminat comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (4) Cod Penal al RM – coruperea pasivă, adică având calitatea de persoană publică a primit personal bunuri care nu i se cuvin, pentru a îndeplini în exercitarea funcției sale o acțiune contrară acesteia, în proporții care nu depășesc 100 unități convenționale.

În cadrul ședinței de judecată, în instanța de fond inculpatul Gavrilița ***** nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, declarând că, activează în funcția de ofițer de Patrulare în Plutonul de Escortă a Misiunii Speciale, cu echipajul de Patrulare „Skoda Rapid” nr. 9788, împreună cu colegul de serviciu Belonosov Dumitru. La data de 24.10.2016 a fost implicat în serviciu, conform graficului, în mun. Chișinău, str. Sfatul Țării, intersecție cu bd. Ștefan cel Mare. La un moment dat, pe str. Sfatul Țării, contra indicatorului „acces interzis”, s-a ridicat un automobil de model „Volkswagen Golf”, la volanul căruia se afla Arsenii ***** , care în urma verificării actelor, a comunicat că nu are permisul asupra sa. L-a întrebat dacă deține permis de conducere și dacă mai are puncte de penalizare, după care a telefonat un coleg pentru a verifica dacă domnul Arsenii deține permis de conducere. Colegul i-a comunicat că acesta deține de permis de conducere și are careva puncte de penalizare. Între timp Arsenii l-a rugat să nu-i întocmească proces-verbal pentru că lucrează în serviciul taxi și cu aceasta se hrănește și că are copil mic. Între timp acesta s-a urcat alături pe bancheta din față și i-a comunicat să nu-i scrie proces-verbal. I s-a făcut jale și i-a înmănat actele urându-i o zi bună și comunicându-i să nu mai încalce.

A mai comunicat că, Arsenii singur s-a urcat pe bancheta din față. Acesta avea un comportament agitat și fuma țigară după țigară. Nu a solicitat sume bănești. În automobilul stopat mai era cineva, însă nu a comunicat cu persoana dată. A concretizat că, în automobilul de serviciu sunt instalate 3 camere de luat vedere, care filmează din față, spate și bord. Camerele video erau sigur să înregistreze dacă avea să meargă vorba de careva sume bănești. Nu cunoaște numele pasagerului care era cu șoferul automobilului stopat, însă în instanță a auzit numele Fiodorov. Automobilul stopat era parcat în jur de 50-70 metri de automobilul de serviciu, astfel posibilitatea de a vedea și auzi discuția între el și șoferul stopat nu era.

A mai declarat că, înregistrările video corespund realității. Nu cunoaște dacă înregistrările de la automobilul de serviciu s-au păstrat în prezent. Nu s-a gândit să comunice despre înregistrările făcute în ziua ceea. La momentul de față era reținut și era stresat. La acel moment șoferilor stopați li se permitea să intre în automobilul de serviciu. A concretizat că, șoferul stopat urma să fie documentat pentru încălcarea depistată și de aceasta s-a urcat în automobilul de serviciu. Lui Arsenii nu i-a fost întocmit proces-verbal din motiv că încălcarea nu a fost probată cu video și ulterior trebuia trimis în instanță pentru privarea dreptului de a conduce, însă acesta ar fi fost anulat pentru că nu erau anexate probe. Unele încălcări nu pot fi probate decât prin întocmirea procesului-verbal. Nu a observat nici o mișcare a domnului Arsenii atât timp cât se alfa pe bancheta din față a automobilului de serviciu. Arsenii propunea ca să-i fie întocmit un proces-verbal pentru fumat în loc public, ca sancțiunea să fie fără puncte de penalizare. I-a explicat că pentru asemenea încălcare sancțiunea este de o mie lei și poate achita 500 lei în termen de 3 zile. A concretizat că, nu cunoaște ce înregistrări video-audio a efectuat Arsenii; (f.d. 232-233, vol. II)

Conform rechizitoriului, acuzatorul de stat a administrat următoarele probe în vederea demonstrării vinovăției inculpatului Gavrilița ***** în comiterea infracțiunii incriminate, și anume:

- declarațiile martorului Arsenii *****; (f.d. 31-33, vol. I)
- declarațiile martorului Fiodorov Veaceslav; (f.d. 14-16, vol. I)
- I) -procesul-verbal de ridicare din 25.10.2016; (f.d. 13, vol. I)
- I) -procesul-verbal de examinare din 08.11.2016; (f.d. 81-84, vol. I)
- raportul Serviciului Supraveghere a Direcției nr. 5 a INI a IGP; (f.d. 22, vol. I)
- I) -fișa postului ofițerului de patrulare Gavrilița *****; (f.d. 65-71, vol. I)
- I)

5.4.1. Prin sentință, instanța de fond a dispus încetarea procesului penal intentat în privința lui Gavrilița ***** în baza art. 324 alin. (4) Cod Penal.

În acest sens, instanța de fond a statuat că *„la caz lipsește atât latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 324 Cod Penal, cât și latura subiectivă, or, inculpatul Gavrilița ***** nu a pretins, nu a primit și nici nu a avut intenția de a accepta careva sume de bani pentru neîntocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție în privința lui Arseni *****. Instanța de fond a constatat că „acțiunile lui Fiodorov Veaceslav și Arseni ***** în privința inculpatului Gavrilița ***** au avut efectul provocării, iar infracțiunea nu putea fi comisă fără intervenția acestora, circumstanțe care impun încetarea procesului penal pornit în privința inculpatului Gavrilița *****, în temeiul art. 391 alin. (1), pct. 6) Cod de Procedură Penală, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii”.*

5.5. Colegiul Penal reieșind din procedura judecării recursului notează că în cazul în care prin recurs se contestă o sentință de achitare sau de încetare a procesului pentru a fi cercetate probele este necesară întocmirea procesului-verbal al ședinței de judecată în conformitate cu prevederile art. 336 Cod procedură penală.

Faptul dat se impune ținând cont de dispozițiile art. 6 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a libertăților fundamentale, așa cum acestea au fost interpretate și aplicate, cât și de prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de Procedură Penală, potrivit căroră, *judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.*

Instanța de recurs nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare, bazându-se exclusiv pe lucrările primei instanțe, care conțin declarațiile martorilor și ale inculpatului din același dosar, în temeiul căroră a fost achitat de prima instanță.

După o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, acuzatorul de stat este obligat în instanța de apel/recurs să solicite o nouă audiere atât a inculpatului, cât și a martorilor acuzării, declarațiile căroră sunt probe în acuzare, în măsură să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

Administrarea respectivelor mijloace de probă se desfășoară după regulile generale prevăzute pentru prima instanță, fiind aplicat principiul nemijlocirii, ce permite instanței să perceapă direct faptele și împrejurările relatate de părți sau martori, precum și reacțiile acestora la întrebările adresate.

Celelalte declarații și probe materiale în acuzare examinate în prima instanță, urmează în mod obligatoriu să fie verificate prin citirea lor în ședința de judecată a instanței de apel de către procuror.

Instanța de apel/recurs, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, poate din oficiu să verifice probele administrate de prima instanță, însă fără a înrăutăți situația inculpatului.

5.6. În această ordine de idei, Colegiul Penal atestă că sentința de încetare a procesului penal în temeiul art. 391 alin. (1), pct. 6) Cod de Procedură Penală, pronunțată de prima instanță în privința inculpatului Gavrilița ***** a fost atacată cu recurs de către acuzatorul de stat prin care a solicitat admiterea recursului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul Gavrilița ***** să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (4) Cod Penal și a înceta procesul penal în privința acestuia din motivul intervenirii termenului de prescripție la atragerea la răspundere penală, cât și de inculpatul Gavrilița ***** prin care a solicitat pronunțarea unei sentințe de achitare, din motiv că, fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Colegiul Penal raportând cele menționate supra la speța supusă examinării constată că părțile la proces au contestat cu recurs legalitatea și temeinicia unei sentințe de încetarea a procesului penal pornit în privința inculpatului Gavrilița ***** , în temeiul art. 391 alin. (1), pct. 6) Cod de Procedură Penală, deoarece „fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii”, solicitându-se atât pronunțarea unei sentințe de condamnare, cât și de achitare a inculpatului Gavrilița *****.

Reieșind din procedura de judecare a recursului, instanța de recurs notează că în acest context nu poate fi controlat fondul cauzei, or, instanța de recurs trebuie să accepte constatarea de fapt stabilită de instanța de fond.

Tot în acest context, urmează a fi notat faptul că, reieșind din solicitările formulate prin cererile de recurs declarate împotriva sentinței instanței de fond este imperativă audierea inculpatului și a martorilor, cercetarea probelor și întocmirea procesului-verbal al ședinței de judecată în conformitate cu prevederile art. 336 Cod procedură penală, acțiuni care nu pot fi întreprinse la judecarea recursului, respectiv, instanța de recurs nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare sau de achitare bazându-se exclusiv pe lucrările primei instanțe, care conțin declarațiile martorilor și ale inculpatului din același dosar, în temeiul cărora instanța de fond a dispus încetarea procesului penal în temeiul art. 391 alin. (1), pct. 6) Cod de Procedură Penală.

Respectiv, Colegiul Penal reține că în această situație se impune necesitatea de a fi administrate probe suplimentare, însă a proceda la suplینirea acestei omisiuni în procedura de judecare a recursului ar însemna a lipsi părțile de

posibilitatea formulării unei căi de atac împotriva deciziei pronunțate de către instanța de recurs, încălcându-li-se astfel dreptul la un recurs efectiv.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în mod constant că, deși Convenția nu impune statelor crearea unui dublu nivel de jurisdicție, dacă acestea hotărăsc să implementeze un astfel de sistem, ele au obligația să vegheze ca justițiabilii să se bucure în fața instanțelor de apel de garanțiile fundamentale ale art. 6 paragraf 1 din Convenție (*cauzele Delcourt contra Belgiei, 17 ianuarie 1970, paragraful 25, cauza Iorga contra României, 25 ianuarie 2007, paragrafele 34-52*).

Prin urmare, dreptul de acces la o instanță trebuie să fie respectat și de către instanța de recurs.

Astfel, garanțiile procesuale menite să asigure aflarea adevărului, dreptul la apărare al celui judecat și dreptul la un proces echitabil sunt reglementate prin dispozițiile art. art. 17, 24, 25, 26 Cod procedură penală, prin art. 26 din Constituție, precum și prin dispozițiile art. 6 paragraf 3 lit. a) din Convenția pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 2 din Protocolul nr. 7 la Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a libertăților fundamentale, 1. Orice persoană declarată vinovată de o infracțiune de către un tribunal are dreptul să ceară examinarea declarației de vinovăție sau a condamnării de către o jurisdicție superioară. Exercitarea acestui drept, inclusiv motivele pentru care acesta poate fi exercitat, sunt reglementate de lege. 2. Acest drept poate face obiectul unor excepții în cazul infracțiunilor minore, definite prin lege, sau când cel interesat a fost judecat în primă instanță de către cea mai înaltă jurisdicție ori a fost declarat vinovat și condamnat ca urmare a unui recurs împotriva achitării sale.

În jurisprudența CEDO, în cauza *Krombach vs Franța*, 13 mai 1991, Curtea a menționat că statele contractante dispun în principiu de o marjă largă de apreciere în determinarea exercitării dreptului stabilit de articolul 2 al Protocolului 7 la Convenție. Astfel, rejudecarea de către o instanță superioară a condamnării ori a pedepsei aplicate poate implica ambele aspecte, atât fondul cauzei, cât și chestiunile de drept, ori limitată numai la examinarea dreptului. Totuși, orice restricție conținută în legislația națională ce ține de dreptul la rejudecarea cauzei menționată în acest articol trebuie, prin analogie cu dreptul de acces la un tribunal conținut în articolul 6 paragraf 1 din Convenție, să urmărească un scop legitim și să nu pună în discuție însăși esența acestui drept.

5.7. Colegiul Penal reieșind din limitele judecării recursului constată că la această etapă instanța de recurs nu este abilitată cu dreptul de a audia inculpatul și martorii, de a cerceta probe și de a întocmi proces-verbal al ședinței de judecată, iar în vederea creării părții acuzării și părții apărării condițiile necesare pentru cercetarea multilaterală și în deplină măsură a circumstanțelor cauzei, deoarece

audierea inculpatului și a martorilor este o procedură obligatorie prin prisma prevederilor art. 6 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, în cazul în care se dispune condamnarea persoanei după o sentință de achitare, se impune adoptarea soluției prevăzute de art. 449 alin. (1), pct. 2), lit. c) Cod procedură penală, și anume casarea totală a sentinței, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare.

Totodată, instanța de recurs a constatat că, partea dispozitivă a sentinței contravine părții descriptive, deoarece instanța de fond a pronunțat o sentință de încetare a procesului penal în conformitate cu prevederile art. 391 alin. (1), pct. 6) Cod de Procedură Penală, însă în partea descriptivă a sentinței, a constatat că, *„la caz lipsește atât latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 324 Cod Penal, cât și latura subiectivă, or, inculpatul Gavrilița ***** nu a pretins, nu a primit și nici nu a avut intenția de a accepta careva sume de bani pentru neîntocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție în privința lui Arseni *****”*, respectiv, concluziile instanței de fond precum că *„fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii”* își are temeiul de drept în conformitate cu prevederile art. 390 alin. (1), pct. 3) Cod de Procedură Penală, potrivit cărora, sentința de achitare se adoptă dacă: fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Astfel, la judecarea recursurilor, Colegiul Penal a constatat în temeiul art. 409 alin. (2) Cod procedură penală, în afara temeiurilor invocate și cererile formulate de recurenți că la judecarea cauzei în instanța de fond au fost admise erori de drept, care nu sunt susceptibile de a fi reparate în procedura de judecare a recursului, fiind imperativ de a fi casată total sentința, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) CPP al RM și cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond în alt complet de judecată.

5.8. La rejudecarea cauzei instanța de fond urmează să înlăture lacunele comise, să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și în dependență de probele acumulate, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate de către participanții la proces.

6. În conformitate cu art. art. 409 alin. (2), 437, 449 alin. (1), pct. 2), lit. c), 447-448 Cod de Procedură Penală al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

DECIDE:

Recursurile declarate de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura Anticorupție, Vladislav Bobrov și de inculpatul Gavrilița ***** împotriva sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 11 septembrie 2020 *se admit, casând sentința total, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) CPP al RM, cu trimiterea cauzei la rejudecare către instanța de fond în alt complet de judecată.*

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător:
Robu

Oxana

Judecător:
Juganari

Marcel

Judecător:
Gîrbu

Silvia